

Porozumienie
z dnia 27.10.2014

**pomiędzy:
Państwową Komisją Badania Wypadków Morskich
i
Prokuratorem Generalnym**

Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich (Dz. U. poz. 1068) oraz art. 3 ust. 1 pkt 3 i 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.)

Państwowa Komisja Badania Wypadków Morskich (Komisja) reprezentowana przez Przewodniczącego Komisji i Prokurator Generalny, zwane dalej „Stronami”,

zawierają niniejsze porozumienie w celu określenia zasad współpracy między organami działającymi w związku z zaistnieniem wypadku lub incydentu morskiego. Organy te działają równolegle i niezależnie z wzajemnym poszanowaniem kompetencji, w szczególności nie utrudniając osiągnięcia celów określonych przepisami prawa.

Paragraf 1

Definicje

Dla celów niniejszego porozumienia:

- 1) ustawa – oznacza ustawę z dnia 31 sierpnia 2012 r. o Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich (Dz. U. poz. 1068);

- 2) zdarzenie – oznacza zdarzenie zaistniałe w związku z wypadkiem morskim, bardzo poważnym wypadkiem morskim, poważnym wypadkiem morskim oraz incydem morskim w rozumieniu ustawy, które może wyczerpywać znamiona czynu zabronionego;
- 3) postępowanie karne – oznacza postępowanie prowadzone na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.);
- 4) organ prowadzący postępowanie karne – oznacza prokuratora, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerię Wojskową oraz Straż Graniczną;
- 5) zabezpieczenie dowodu – oznacza wszelkie działanie mające na celu takie postępowanie z dowodami zdarzenia, które umożliwi realizację zadań Komisji i organu prowadzącego postępowanie karne.

Paragraf 2

Informacja o zaistnieniu zdarzenia

1. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja niezwłocznie powiadamiają się o zaistnieniu zdarzenia. Dane kontaktowe Komisji zawiera załącznik nr 1.
2. Przewodniczący Komisji informuje organ prowadzący postępowanie karne o kierującym zespołem, który prowadzi czynności badawcze.
3. Prokurator informuje Komisję o jednostce prokuratury prowadzącej postępowanie karne.

Paragraf 3

Dostęp do miejsca zdarzenia

W celu wykonywania swoich zadań Komisja ma dostęp do miejsca zdarzenia.

Paragraf 4

Zabezpieczenie i dostęp do materiału dowodowego

1. Organ prowadzący postępowanie karne zabezpiecza wszelkie dowody mogące mieć znaczenie w tym postępowaniu.

2. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja mają prawo do równoczesnego wykonywania czynności, zgodnie z przysługującymi kompetencjami i udzielają sobie pomocy przy ich dokumentowaniu.
3. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja powstrzymują się na miejscu zdarzenia od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogą zmienić jego stan, a nie zostały wzajemnie uzgodnione.
4. W przypadku podjęcia uzgodnionych czynności zmieniających stan miejsca zdarzenia, podmiot je podejmujący ma obowiązek utrwalić jego stan pierwotny.
5. W przypadku braku możliwości równoległego prowadzenia czynności na miejscu zdarzenia organ prowadzący postępowanie karne i Komisja uzgadniają zasady i sposób dokumentowania zmian dokonywanych na miejscu zdarzenia.
6. Prokurator udostępnia na wniosek Komisji dowody, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 10 ustawy.
7. Prokurator może udostępnić na wniosek Komisji inne dowody zgromadzone w toku postępowania karnego.
8. Prokurator, udostępniając na wniosek Komisji, w trybie art. 156 § 5 Kodeksu postępowania karnego dowody uzyskane w toku postępowania karnego, przekazuje stanowisko w przedmiocie możliwości ich upublicznienia.
9. Dowody, zapisy i informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy organ prowadzący postępowanie karne może otrzymać od Komisji po uzyskaniu zgody Sądu Okręgowego w Gdańsku.
10. Ekspertyzy wykonane przez Komisję lub ekspertów biorących udział w jej pracach mogą być udostępnione na wniosek organu prowadzącego postępowanie karne. Udostępnione ekspertyzy nie mogą stanowić dowodu winy lub być przesłanką odpowiedzialności w postępowaniu karnym.
11. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja ustalają terminy wykonywania badań, ekspertyz i opinii w taki sposób, aby nie zakłócać wzajemnie prowadzonych czynności.
12. W przypadku konieczności przeprowadzenia czynności mogącej powodować modyfikację lub zniszczenie dowodu Komisja i organ prowadzący postępowanie karne mogą uzgodnić podmiot przeprowadzający taką czynność oraz jej termin. Przedmiot i zakres czynności powinien uwzględniać cele Komisji i organu prowadzącego postępowanie karne.

Paragraf 5

Wymiana materiałów, raportów i informacji

1. Prokurator i Komisja niezwłocznie rozpoznają wnioski o udostępnienie materiałów lub informacji z prowadzonego postępowania lub badania.
2. Komisja powiadamia organ prowadzący postępowanie o podjęciu uchwały kończącej badanie zdarzenia.
3. Komisja przed publikacją uchwały kończącej badanie zdarzenia oraz raportu udostępnia, w miarę możliwości, ich treść organowi prowadzącemu postępowanie karne.
4. W przypadku podjęcia decyzji o wydaniu komunikatu zawierającego informacje dotyczące prowadzonego postępowania karnego lub badania zdarzenia, organ prowadzący postępowanie karne i Komisja przekazują sobie, w miarę możliwości, jego treść przed publikacją.

Paragraf 6

Rozwiązywanie konfliktów

W przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy organem prowadzącym postępowanie karne a Komisją, sposób jego rozwiązania ustalają prokurator bezpośrednio przełożony nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie karne i Przewodniczący Komisji.

Paragraf 7

Szkolenia i wymiana doświadczeń

1. Strony zobowiązują się do organizowania wspólnych konferencji, seminariów oraz szkoleń w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych przedstawicieli organów prowadzących postępowania karne i Komisji, wymiany materiałów szkoleniowych, a także udostępniania, w miarę posiadanych możliwości, baz szkoleniowych oraz specjalistycznych pomieszczeń dydaktycznych.

2. Prokurator Generalny i Przewodniczący Komisji spotykają się, co najmniej raz na dwa lata, w celu wymiany opinii na temat współpracy oraz dokonania oceny funkcjonowania porozumienia.

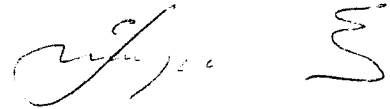
Paragraf 8

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zmiany niniejszego porozumienia wymagają formy pisemnej.
2. Porozumienie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.
3. Porozumienie jest zawarte na czas nieokreślony.
4. Aktualizacja załączników nie wymaga zmiany porozumienia.
5. Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prokurator Generalny

Przewodniczący Komisji

Załączniki:

Załącznik nr 1 – dane kontaktowe Komisji

Załącznik nr 2 – wykaz przepisów prawa właściwych dla porozumienia oraz wyciąg z przepisów regulujących podstawowe uprawnienia Komisji i organów prowadzących postępowanie karne

Załącznik nr 1

do Porozumienia z dnia 27 października 2014r.

DANE KONTAKTOWE KOMISJI

1. Dane kontaktowe Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich:

TELEFON ALARMOWY czynny 24 h:

+48 664 987 987

TELEFON STACJONARNY czynny w dni robocze w godz. 08.15 – 16.15):

+48 22 630 19 05

FAX : **+48 22 630 11 17**

ADRES e-mail:

pkbwm@mir.gov.pl

ADRES do korespondencji:

**Państwowa Komisja Badania Wypadków Morskich
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa**

WYCIĄG Z PRZEPISÓW PRAWA WŁAŚCIWYCH DO POROZUMIENIA

I. Wykaz przepisów :

- ustawa o Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich z dnia 31 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1068)
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 24 października 2012 r. w sprawie sposobu wykonania obowiązków w zakresie zabezpieczenia śladów i dowodów dotyczących wypadku i incydentu morskiego (Dz. U. poz. 1176)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89 poz. 555 z późn. zm.)

II. Wyciąg z przepisów

Ustawa o Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich

Art. 1. (...)

2. Państwowa Komisja Badania Wypadków Morskich, zwana dalej „Komisją”, prowadzi badania wypadków i incydentów morskich na podstawie ustawy oraz uzgodnionych w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO) norm, standardów i zalecanych metod postępowania, wiążących Rzeczpospolitą Polską.

Art. 2.

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) wypadku morskim - należy przez to rozumieć zdarzenie, lub kilka następujących po sobie zdarzeń, związane bezpośrednio z eksploatacją statku, w którego następstwie doszło do:

- a) śmierci albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu człowieka lub
- b) zaginięcia człowieka przebywającego na statku, lub
- c) zatonięcia, zaginięcia lub utraty statku w inny sposób, lub
- d) uszkodzenia statku, wpływającego w znacznym stopniu na jego konstrukcję, zdolności manewrowe lub eksploatacyjne, wymagającego poważnych napraw, lub
- e) wejścia statku na mieliznę, zetknięcia z dnem, uderzenia w podwodną przeszkodę, unieruchomienia statku lub zderzenia statków, pożaru, eksplozji, uderzenia w budowlę, urządzenie lub instalację, przesunięcia ładunku, uszkodzenia powstałego wskutek złej pogody, uszkodzenia przez lód, pęknięcia kadłuba lub podejrzenia uszkodzenia kadłuba, lub
- f) wyrządzenia przez statek istotnej szkody w infrastrukturze portowej, infrastrukturze

zapewniającej dostęp do portów lub przystani morskich, instalacji lub budowli na morzu, powodującej poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa statku, innych statków lub osób, lub

g) wyrządzenia szkody w środowisku lub wywołania niebezpieczeństwa wyrządzenia takiej szkody - z tym, że wypadkiem morskim nie jest świadome działanie lub zaniechanie podjęte z zamiarem naruszenia bezpieczeństwa statku, wyrządzenia szkody na osobie lub szkody w środowisku;

2) bardzo poważnym wypadku - należy przez to rozumieć wypadek morski, w wyniku którego doszło do całkowitej utraty statku, śmierci człowieka lub wyrządzenia szkody w środowisku w znacznych rozmiarach;

3) poważnym wypadku - należy przez to rozumieć wypadek morski inny niż określony w pkt 2, którego skutkiem jest:

a) unieruchomienie napędu głównego statku, rozległe uszkodzenie pomieszczeń mieszkalnych, zmiana w zakresie stateczności statku, poważne uszkodzenie konstrukcji statku w podwodnej części kadłuba - powodujące, że statek nie odpowiada wymaganiom określonym w umowach międzynarodowych i stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa osób na nim przebywających lub dla środowiska, czyniące go niezdatnym do kontynuowania podróży lub

b) wyrządzenie szkody w środowisku, innej niż szkoda, o której mowa w pkt 2, w tym szkody spowodowanej zanieczyszczeniem środowiska, lub

c) awaria, przy której istnieje konieczność holowania statku lub udzielenia statkowi pomocy z lądu;

4) incydencie morskim - należy przez to rozumieć zdarzenie, lub kilka następujących po sobie zdarzeń, inne niż określone w pkt 1-3, związane bezpośrednio z eksploatacją statku, które miało lub mogło mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo statku, osób na nim przebywających lub środowisko, z tym że incydem morskim nie jest świadome działanie lub zaniechanie podjęte z zamiarem naruszenia bezpieczeństwa statku, wyrządzenia szkody na osobie lub szkody w środowisku. (...)

Art. 3.

1. Komisja jest organem stałym i niezależnym.

2. Komisja działa przy ministrze właściwym do spraw gospodarki morskiej.

3. W skład Komisji wchodzi pięciu członków, w tym: przewodniczący, zastępca przewodniczącego i sekretarz.

4. Przewodniczący Komisji kieruje jej pracami i reprezentuje Komisję na zewnątrz.

5. Przewodniczącego Komisji wyznacza minister właściwy do spraw gospodarki morskiej na okres 5 lat. (...)

Art. 10.

1. W pracach Komisji uczestniczą, w miarę potrzeby, eksperci wyznaczeni przez przewodniczącego Komisji.

2. Ekspertem może być osoba posiadająca wykształcenie co najmniej średnie oraz doświadczenie w zakresie niezbędnym przy badaniu wypadku lub incydentu morskiego.

3. Ekspertom za udział w pracach Komisji, w tym za wykonanie ekspertyzy, przysługuje ustalone w umowie cywilnoprawnej wynagrodzenie, którego wysokość uzależnia się od charakteru prowadzonego badania i jego złożoności.

4. Przewodniczący Komisji może zlecić wykonanie ekspertyz, badań lub analiz niezbędnych do prowadzenia badania wypadku lub incydentu morskiego, innym podmiotom niż eksperci.

Art. 11.

Członek Komisji lub ekspert biorący udział w pracach Komisji, także po wygaśnięciu członkostwa w Komisji lub zakończeniu przez eksperta prac w Komisji:

- 1) jest obowiązany zachować w tajemnicy wiadomości powzięte w związku z badaniem przez Komisję wypadku lub incydentu morskiego;
- 2) może być zwolniony od obowiązku zachowania tajemnicy przez właściwy organ wyłącznie gdy nadrzędny interes publiczny uzasadnia odstąpienie od zasady poufności;
- 3) nie może występować w roli biegłego w postępowaniu przed sądem lub innym organem w zakresie spraw prowadzonych przez Komisję, w których członek Komisji lub ekspert brał lub bierze udział.

Art. 15. 1. Komisja bada wypadki i incydenty morskie:

- 1) w których uczestniczył:
  - a) statek o polskiej przynależności,
  - b) statek o obcej przynależności, jeżeli wypadek lub incydent morski nastąpił na polskich morskich wodach wewnętrznych lub polskim morzu terytorialnym,
  - c) prom pasażerski typu ro-ro lub szybki statek pasażerski, jeżeli wypadek lub incydent morski nastąpił poza wodami wewnętrznymi lub morzem terytorialnym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w przypadku gdy ostatnim portem zawinięcia statku był port w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) w stosunku do których Rzeczpospolita Polska jest państwem istotnie zainteresowanym w rozumieniu art. 21 ust. 3.

2. Komisja nie bada wypadków i incydentów morskich:

- 1) w których uczestniczyły wyłącznie:
  - a) jednostki pływające Marynarki Wojennej, Straży Granicznej lub Policji,
  - b) statki bez napędu mechanicznego lub statki drewniane o prostej konstrukcji;
- 2) w których uczestniczyły wyłącznie:
  - a) inne, niż określone w pkt 1 lit. a, statki pełniące wyłącznie specjalną służbę państwową lub eksploatowane przez państwo w celach niehandlowych,
  - b) statki rybackie o długości całkowitej do 15 m,
  - c) jachty rekreacyjne - z wyjątkiem bardzo poważnych wypadków;
- 3) na stałych platformach wiertniczych, w których nie uczestniczyły statki morskie.

Art. 16. 1. Komisja nie rozstrzyga o winie lub o odpowiedzialności.

2. Komisja podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwały.

3. Członkowie Komisji, podejmując uchwałę kierują się zasadą swobodnej oceny dowodów.

4. Komisja prowadzi badania niezależnie od prowadzonych w tym samym czasie postępowań karnych lub innych postępowań mających na celu ustalenie winy lub odpowiedzialności. Prowadzenie takich postępowań nie może uniemożliwiać lub opóźniać badania wypadku lub incydentu morskiego prowadzonego przez Komisję.

Art. 17. 1. Celem badania wypadku lub incydentu morskiego jest ustalenie okoliczności i przyczyn jego wystąpienia dla zapobiegania wypadkom i incydentom morskim w przyszłości oraz poprawy stanu bezpieczeństwa morskiego.

2. Badanie obejmuje zbieranie i analizowanie dowodów oraz określenie czynników, które miały wpływ na zaistnienie wypadku lub incydentu morskiego, a także gdy jest to wskazane, przygotowanie zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, o których mowa w art. 43 ust. 1.

Art. 19. 1. Komisja ustala, niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia o wypadku lub incydencie morskim, czy doszło do wypadku lub incydentu morskiego.

2. Komisja przystępuje do badania wypadku lub incydentu morskiego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia wypadku lub incydentu morskiego.

Art. 20. 1. Komisja bada każdy bardzo poważny wypadek i poważny wypadek.

2. Po dokonaniu wstępnej oceny przyczyn zaistnienia poważnego wypadku Komisja może rozstrzygnąć o odstąpieniu od prowadzonego badania.

3. W przypadku zaistnienia wypadku innego niż wypadek, o którym mowa w ust. 1, lub incydentu morskiego, Komisja rozstrzyga o podjęciu albo o odstąpieniu od badania.

Art. 29. 1. Członkowie Komisji są uprawnieni do:

- 1) dostępu do miejsca wypadku lub incydentu morskiego;
- 2) dostępu do statku, jego wraku, wyposażenia, ładunku oraz ich szczątków;
- 3) udziału w poszukiwaniu lub usuwaniu wraku, szczątków i elementów statku lub substancji wymagających ekspertyzy, badania lub analizy;
- 4) wystąpienia z wnioskiem do przewodniczącego Komisji o wykonanie ekspertyz, badań lub analiz, o których mowa w art. 10 ust. 4, rzeczy lub substancji, o których mowa w pkt 3, oraz dostępu do wyników tych ekspertyz, badań lub analiz;
- 5) dostępu do dokumentów, w tym ich kopiowania i używania, informacji i danych, w tym danych z rejestratora VDR lub S-VDR - odnoszących się do statku, jego podróży, ładunku, załogi i pasażerów;
- 6) dostępu do wyników badań ciał ofiar wypadku morskiego lub do wyników badań próbek pobranych z ciał ofiar;
- 7) żądania przeprowadzenia badań członków załogi statku lub innych osób uczestniczących w eksploatacji statku, mogących mieć znaczenie dla badania wypadku lub incydentu morskiego, w szczególności pobrania odcisków daktyloskopijnych, włosów, moczu, krwi, śliny, zapachu, wymazu ze śluzówki policzków, próby pisma, wykonania fotografii osoby lub dokonania utrwalenia głosu oraz dostępu do wyników tych badań;
- 8) wysłuchania osób;
- 9) dostępu do informacji i dokumentacji dotyczącej przeglądów statku, będących w dyspozycji armatora, państwa bandery statku, instytucji klasyfikacyjnej lub innego podmiotu, który ma siedzibę lub przedstawicielstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 10) zapoznania się z wynikami ekspertyz, badań lub analiz dotyczących wypadku lub incydentu morskiego będących w posiadaniu Policji, prokuratury, Straży Granicznej, izby morskiej lub sądu.

2. Sposób korzystania z przysługujących członkom Komisji uprawnień, o których mowa w ust. 1, określi minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w regulaminie działania Komisji, kierując się potrzebą zapewnienia pełnego i bezstronnego ustalenia okoliczności i przyczyn badanych wypadków i incydentów morskich.

3. Dokumentem potwierdzającym uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 oraz 5-10, jest legitymacja członka Komisji. (...)

Art. 30. 1. W razie zajścia wypadku lub incydentu morskiego członkowie Komisji oraz eksperci biorący udział w jej pracach mają prawo do realizacji swoich uprawnień w pierwszej

kolejności.

2. W celu przeprowadzenia badania wypadku lub incydentu morskiego członkom Komisji oraz ekspertom biorącym udział w pracach Komisji przysługuje prawo dostępu do portów oraz infrastruktury portowej.

3. Czynności podejmowane przez członków Komisji w związku z badaniem wypadku lub incydentu morskiego nie mogą naruszać uprawnień organów ścigania lub organów wymiaru sprawiedliwości.

Art. 32. 1. W celu zapewnienia poufności prowadzonego badania w sprawie wypadku lub incydentu morskiego uzyskane przez Komisję:

- 1) dowody z wysłuchania osób oraz inne dokumenty sporządzone lub otrzymane przez Komisję w trakcie badania wypadku lub incydentu morskiego,
- 2) zapisy ujawniające tożsamość osób wysłuchanych w trakcie badania wypadku lub incydentu morskiego,
- 3) informacje dotyczące osób, które uczestniczyły w wypadku lub incydencie morskim, mające charakter informacji szczególnie chronionych lub prywatnych, w tym informacji dotyczących ich stanu zdrowia

- nie mogą być udostępnione przez Komisję ani organom procesowym w postępowaniu karnym, ani żadnym innym organom prowadzącym postępowanie mające na celu ustalenie odpowiedzialności lub winy.

2. Udostępnienie dowodów, dokumentów, zapisów i informacji, o których mowa w ust. 1, może być dokonane wyłącznie na potrzeby postępowania przygotowawczego, sądowego, sądowno-administracyjnego lub postępowania przed izbą morską za zgodą sądu, jeżeli sąd uzna, że nadrzędny interes publiczny uzasadnia ich ujawnienie. Właściwy do rozpoznania sprawy jest Sąd Okręgowy w Gdańsku.

Art. 33. 1. Ekspertyzy wykonane przez Komisję lub ekspertów biorących udział w pracach Komisji, w szczególności w oparciu o dowody, dane techniczne statku, rejestratory VDR lub S-VDR, mogą być udostępniane przez Komisję na wniosek izby morskiej, sądu, prokuratora lub Policji, tym podmiotom.

2. Udostępnione ekspertyzy nie mogą stanowić dowodu winy lub być przesłanką odpowiedzialności w postępowaniu przed organami, o których mowa w ust. 1.

Art. 40. 1. W raporcie końcowym, uproszczonym oraz tymczasowym Komisja podaje przyczyny wypadku lub incydentu morskiego, o ile są znane, bez względu na to, czy treść zawarta w raporcie może być podstawą ustalenia przez inne podmioty odpowiedzialności lub winy.

2. Raport sporządzony przez Komisję nie może stanowić dowodu w postępowaniu karnym albo innym postępowaniu mającym na celu ustalenie winy lub odpowiedzialności za spowodowanie wypadku lub incydentu morskiego, którego raport dotyczy.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

Artykuł 15.

§ 1. Policja i inne organy w zakresie postępowania karnego wykonują polecenia sądu i prokuratora oraz prowadzą pod nadzorem prokuratora śledztwo lub dochodzenie w granicach określonych w ustawie.

§ 2. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe są obowiązane w zakresie swego działania do udzielania pomocy organom prowadzącym postępowanie karne w terminie wyznaczonym przez te organy.

§ 3. Osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej inne niż określone w § 2, a także osoby fizyczne są obowiązane do udzielenia pomocy na wezwanie organów prowadzących postępowanie karne w zakresie i w terminie przez nie wyznaczonym, jeżeli bez tej pomocy przeprowadzenie czynności procesowej jest niemożliwe albo znacznie utrudnione.

Artykuł 19.

§ 1. W razie stwierdzenia w postępowaniu karnym poważnego uchybienia w działaniu instytucji państwowej, samorządowej lub społecznej, zwłaszcza gdy sprzyja ono popełnieniu przestępstwa, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, zawiadamia o tym uchybieniu organ powołany do nadzoru nad daną jednostką organizacyjną, zaś w razie potrzeby także organ kontroli. Policja powiadamia prokuratora o ujawnionych przez siebie uchybieniach.

§ 2. Zawiadamiając o uchybieniu, sąd lub prokurator może zażądać nadesłania w wyznaczonym terminie wyjaśnień i podania środków podjętych w celu zapobieżenia takim uchybieniom w przyszłości.

§ 3. W razie nieudzielenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie można nałożyć na kierownika organu zobowiązanego do wyjaśnień karę pieniężną w wysokości do 10 000 złotych.

§ 4. Na postanowienie o nałożeniu kary pieniężnej przysługuje zażalenie. Zażalenie na postanowienie prokuratora rozpoznaje sąd rejonowy, w którego okręgu toczy się postępowanie.

Artykuł 21.

§ 1. O ukończeniu postępowania toczącego się z urzędu przeciw osobom zatrudnionym w instytucjach państwowych, samorządowych i społecznych, uczniom i słuchaczom szkół oraz żołnierzom należy bezzwłocznie zawiadomić przełożonych tych osób.

§ 2. Prokurator zawiadamia również o wszczęciu postępowania przeciw funkcjonariuszom publicznym, a o wszczęciu postępowania przeciw innym osobom, o których mowa w § 1 - jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny.

Artykuł 156.

§ 1. Stronom, podmiotowi określonymu w art. 416, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich odpisów. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.

§ 2. Na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy wydaje się odpłatnie kserokopie dokumentów z akt sprawy. Kserokopie takie można wydać odpłatnie, na wniosek, również innym stronom, podmiotowi określonymu w art. 416, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym.

§ 3. Prezes sądu może w razie uzasadnionej potrzeby zarządzić wydanie odpłatnie uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy.

§ 4. Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne", przeglądanie akt, sporządzanie odpisów i kserokopii odbywa się z zachowaniem rygorów określonych przez prezesa sądu lub sąd. Uwierzytelnionych odpisów i kserokopii nie wydaje się, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 5. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów i kserokopii oraz wydaje odpłatnie uwierzytelnione odpisy lub kserokopie tylko za zgodą prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Za zgodą prokuratora akta w toku postępowania przygotowawczego mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione innym osobom.

§ 5a. W toku postępowania przygotowawczego podejrzanemu i jego obrońcy udostępnia się akta sprawy w części zawierającej dowody wskazane we wniosku o zastosowanie albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania oraz wymienione w postanowieniu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania. Prokurator może odmówić zgody na udostępnienie akt w tej części tylko wówczas, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że narażałoby to na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia pokrzywdzonego lub innego uczestnika postępowania, groziłoby zniszczeniem lub ukryciem dowodów albo tworzeniem dowodów fałszywych, groziłoby uniemożliwieniem ustalenia i ujęcia współsprawcy czynu zarzucanego podejrzanemu lub sprawców innych czynów ujawnionych w toku postępowania, ujawniałoby prowadzone czynności operacyjno-rozpoznawcze lub zagrażałoby utrudnieniem postępowania przygotowawczego w inny bezprawny sposób.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wydanie kserokopii dokumentów oraz uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy, mając na uwadze koszty wykonania takich kserokopii.